

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 466/2023-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného Mgr. Petrom Troščákom, advokátom, Hlavná 50, Prešov, proti postupu a uzneseniu Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 1 Kpt 173/21/8800-21 z 24. októbra 2022 a proti postupu a upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/2 Pz 2/23/1000-11 zo 14. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2023 a doplnenou 22. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) a postupom a upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskej prokuratúre na ďalšie konanie a zakázať krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre pokračovať v porušovaní jeho základných práv a slobôd. Zároveň žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že vyšetrovatelka Policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru Odboru kriminálnej polície Košice viedla pod ČVS: ORP-10/3-VYS-KE-2020 proti obvinenej [REDAKOVANÉ], bývalej manželke sťažovateľa a matke ich troch spoločných maloletých detí, trestné stíhanie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 ods. 2 Trestného zákona tým, že sťažovateľovi

neumožňovala styk s maloletými deťmi upravený neodkladnými opatreniami. Jej konanie spočívalo v tom, že maloleté deti neodovzdala pred svojím bydliskom na styk sťažovateľovi, resp. nedoviezla maloleté deti do miesta bydliska sťažovateľa a neodovzdala mu ich (na prelome rokov 2019/2020 a 2020/2021). V tomto trestnom konaní bol sťažovateľ v procesnom postavení poškodeného.

3. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) uznesením č. k. 1 Pv 142/20/8802-56 zo 16. septembra 2022 zastavil trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, lebo skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, keďže nebol preukázaný úmysel obvinenej brániť maloletým deťom v styku so sťažovateľom podľa nariadených neodkladných opatrení, a teda ani jej úmysel mariť výkon dotknutých rozhodnutí súdu.

4. O sťažnosti sťažovateľa proti predmetnému uzneseniu rozhodla prokurátorka krajskej prokuratúry napadnutým uznesením z 24. októbra 2022 tak, že sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

5. Sťažovateľ následne podal návrh na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry mu bolo oznámené, že jeho návrhu generálny prokurátor nevyhovel, keďže postup prokurátora okresnej prokuratúry a následný postup krajskej prokurátorky považuje za zákonný a dôvodný. Upovedomenie bolo sťažovateľovi doručené 21. apríla 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že:

a) vyšetrowanie bolo vedené neštandardne so zameraním na zastavenie trestného stíhania, vykonaním nezákonného, nelogického a zbytočného dokazovania. Konkrétne nadefektivitou vyšetrowania skutočností, ktoré nemajú žiaden vplyv na trestnoprávnu zodpovednosť obvinenej. Sťažovateľ zdôrazňuje, že maloletí nemali postavenie účastníkov trestného konania, a preto nemali ani žiadne participačné práva (vyjadriť svoj názor), v tejto súvislosti namieta aj civilnoprávnu (nie trestnoprávnu) argumentáciu generálnej prokuratúry i krajskej prokuratúry;

b) namieta samotné vykonanie výsluchu maloletého [REDAKOVANÉ] ako aj skutočnosť, že o ňom nebol informovaný, ako aj nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým posudkom na maloleté deti a obvinenú. Podľa názoru sťažovateľa sa vo veci prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia maloleté dieťa nevypočúva ani sa naň nerobí znalecký posudok, v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove (v inej trestnej veci) o zrušení uznesenia o príbratí znalkyne na účel podania znaleckého posudku na maloletého. Zároveň je znalecký posudok znalkyne [REDAKOVANÉ] v rozpore so znaleckým posudkom [REDAKOVANÉ] z 11. októbra 2016, ktorý považuje za jediný zákonný a použiteľný v akomkoľvek konaní, a so správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Nariadeného znaleckého dokazovania sa sťažovateľ odmietol zúčastniť a aj z tohto dôvodu ho považuje za nekompletný, a teda nezákonný (s odkazom na rozsudok Okresného súdu Prešov a uznesenie Krajského súdu v Prešove v iných veciach). Zároveň krajskú prokuratúru a generálnu prokuratúru žiadal, aby bol znalecký posudok vylúčený z vyšetrovacieho spisu, a tie mali prihliadať na ním prezentovanú ustálenú prax (prvostupňového a odvolacieho súdu). Samotné uznesenie o príbratí znalca napadol ústavnou sťažnosťou, ktorá bola odmietnutá uznesením č. k. II. ÚS 147/2022 z 30. marca 2022;

- c) napadnuté rozhodnutia považuje za nezákonné, nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, nelogické a tendenčné v prospech obvinenej, a to najmä z dôvodu nesprávneho záveru o absencii úmyslu, ktorý je ústavne neudržateľný a v rozpore s vykonaným dokazovaním. Sťažovateľ prezentuje svoj právny názor, že zavinenie obvinenej je pokryté minimálne nepriamym úmyslom, pričom odkazuje na podľa jeho názoru správny výklad úmyselného zavinenia pri marení výkonu úradného rozhodnutia prezentovaný v uznesení Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 To 37/2022. Posúdenie tejto otázky krajskou prokuratúrou a generálnou prokuratúrou je pritom úplne opačné. Súčasne poukazuje na závery samotnej generálnej prokuratúry týkajúce sa výkladu § 349 Trestného zákona prezentované v pokyne Okresnej prokuratúry Prešov č. k. 1 Pn 813/17/7707 z 8. marca 2018. Povinnosťou obvinenej je maloleté deti psychicky pripraviť, aby chceli ísť so sťažovateľom a tešili sa jeho prítomnosti, práve túto povinnosť obvinená neplní, čo sa podľa názoru sťažovateľa rovná úmyslu mariť jeho styk s maloletými;
- d) generálna prokuratúra sa nezaoberala novými dôkazmi predloženými sťažovateľom o udalosti zo 6. januára 2020 (fotografie a zvukový záznam);
- e) sťažovateľ poukazuje na závery vyplývajúce z prebiehajúcich civilných konaní (vo vzťahu k psychickej príprave maloletých detí, odmietaniu obvinenej možnosti na zlepšenie vzťahu so sťažovateľom);
- f) namieta, že krajská prokuratúra sa odklonila od svojich predchádzajúcich záverov prezentovaných v odôvodnení jej uznesení zo 4. marca 2021 a z 23. marca 2021.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa označených v bode 1 tohto uznesenia napadnutým postupom a uznesením krajskej prokuratúry (o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania) a postupom a upovedomením generálnej prokuratúry (o nevyhovení návrhu sťažovateľa na zrušenie právoplatného uznesenia o zastavení trestného stíhania) z dôvodu nezákonného a nadbytočného dokazovania (výsluch maloletého a nariadenie znaleckého dokazovania) a nesprávneho záveru o absencii úmyslu obvinenej, v dôsledku ktorého považuje napadnuté rozhodnutia za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajskej prokuratúry:

8. V súvislosti s touto časťou ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd pripomína, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04).

9. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý,

kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

10. Sťažovateľ bol oprávnený domáhať sa preskúmania napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry prostredníctvom inštitútu návrhu na zrušenia právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku (porov. I. ÚS 147/2022, I. ÚS 447/2019), čo aj využil, a generálny prokurátor vecne preskúmal napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry. Právomoc generálneho prokurátora preto vylučuje právomoc ústavného súdu.

11. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry:

12. Ústavný súd v prvom rade pripomína svoju judikatúru, podľa ktorej súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, a to aj postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (návrhom) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jeho podnetu/návrhu vyhovel (I. ÚS 519/2020).

13. Rovnako ústavný súd už uviedol, že § 363 a nasl. Trestného poriadku je určitou obdobou dovolacieho konania. Kým dovolanie smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu súdu o merite veci, postup podľa § 363 Trestného poriadku prichádza do úvahy, keď v merite veci rozhodol policajt alebo prokurátor (teda nie súd). Porušením zákona v zmysle uvedeného ustanovenia je potrebné stále rozumieť podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci (m. m. II. ÚS 256/09, IV. ÚS 525/2020).

14. Tak ako to vyplýva z pripojených príloh, v okolnostiach prerokovanej veci orgány činné v trestnom konaní ustálili, že vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že v konaní obvinenej absentovali znaky naplňajúce skutkovú podstatu prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, konkrétne jeho subjektívnej stránky (úmysel), keďže obvinená sa mohla dôvodne domnievať, že maloleté deti na styk so sťažovateľom dostatočne pripravuje, že ho neznemožňuje, a teda neodkladné opatrenie súdu nemarí. Táto skutočnosť viedla k záveru, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, sa stal, no pre nedostatok úmyslu na strane obvinenej nie je trestným činom, preto bolo trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

15. Zastavenie trestného stíhania predstavuje meritórne rozhodnutie v prípravnom konaní. Sťažovateľ už teda nemá možnosť v konaní pred všeobecnými súdmi napádať procesné nedostatky prípravného konania.

16. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou zároveň zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci,

ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

17. Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci ústavný súd zároveň pripomína, že právo fyzickej osoby (resp. právnickej osoby) na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. V ústave ani v Trestnom poriadku nie je upravené právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Inak povedané, základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy nie je možné vykladať v zmysle garancie úspechu v konaní či zaručenia práva na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa. Ak orgány činné v trestnom konaní po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľov, nemohli porušiť ich zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní, nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí poškodený. Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (II. ÚS 229/2022).

18. Ústavný súd ešte považuje za vhodné pristaviť sa pri pojmovom vymedzení charakteru napadnutého upovedomenia generálnej prokuratúry. Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie vyrozumienia o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom

konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na inštitút upovedomenia nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

19. Uvedené ústavnoprávne východiská v spojení s ústavnoprávnym charakterom sťažnostných námietok smerujúcich proti arbitrárnosti napadnutého upovedomenia generálneho prokurátora vedú ústavný súd v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľa k predbežnému prerokovaniu jeho ústavnej sťažnosti. Úlohou ústavného súdu je preskúmať, či skutkové a právne závery generálnej prokuratúry, ku ktorým dospela v rámci preskúmania uznesenia krajskej prokuratúry a jemu predchádzajúceho uznesenia okresnej prokuratúry, neboli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a či postup, ako aj záver, ku ktorému dospela, je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný a zároveň či v dôsledku tohto postupu a rozhodnutia nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

20. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ v návrhu na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní argumentoval v podstate totožnými námietkami ako v podanej ústavnej sťažnosti (obvinená nepripravila maloleté deti po psychickej stránke, incident zo 6. januára 2020, výsluch maloletého, znalecký posudok, arbitrárnosť).

21. Z odôvodnenia napadnutého upovedomenia generálnej prokuratúry vyplýva, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie právoplatných rozhodnutí. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa zmareného styku 6. januára 2020 generálny prokurátor uviedol, že dokazovaním nebol preukázaný bez pochybnosti úmysel obvinenej v takej podobe, ako to vyžaduje Trestný zákon. Zdôraznil potrebu posudzovať zavinenie na základe konkrétnych okolností spáchania trestného činu, pričom v tomto smere odkázal na výpoveď obvinenej a na ňu nadväzujúce výpovede otca obvinenej i matky sťažovateľa, ktorí uviedli, že maloletý ■■■■■ kričal, aby ho sťažovateľ pustil. K námietke, že obvinená nepripravovala maloleté deti na styk so sťažovateľom po psychickej stránke a že „*nemožno nechávať na posúdení alebo nálade maloletých detí, či styk s druhým rodičom chcú alebo nie*“, generálny prokurátor konfrontoval tento názor sťažovateľa s právnym názorom, podľa ktorého má maloleté dieťa právo vyjadrovať samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú (sp. zn. 5 Cdo 492/2015), a vzhľadom na časť objektu prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, ktorým je záujem spoločnosti na riadnom výkone neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, poukázal aj na § 43 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na § 38 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Odkázal aj na čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

21.1. Už okresná prokuratúra v uznesení o zastavení trestného stíhania konštatovala, že nebol preukázaný úmysel obvinenej brániť v styku maloletých so sťažovateľom, a teda i úmysel mariť výkon úradných rozhodnutí. Podľa prokurátora okresnej prokuratúry sa obvinená mohla dôvodne domnievať, že deti na styk so sťažovateľom dostatočne pripravuje (tým, že deti oblečie a požiada ich, aby išli na stretnutie s otcom, snaží sa ich presvedčiť. Pri kontakte so sťažovateľom zachováva voči nemu neutralitu, avšak vyslovene nevyvíja aktivitu, aby deti pozitívne naladila). K absencii

úmyslu obvinenej okresná prokuratúra poukázala na výsledky dokazovania. Pokiaľ ide o obdobie od 28. decembra 2019 do 7. januára 2020, obvinená s deťmi v každom prípade vyšla pred bytový dom, no k realizácii styku nedošlo pre odmietavý postoj detí. V období od 23. decembra 2020 do 4. januára 2021 obvinená s deťmi k bydlisku sťažovateľa nedorazila, ospravedlnila sa SMS správou z dôvodu odmietavého postoja detí. Ich negatívny postoj napriek dohováraniu pritom objektivizoval aj člen hliadky (ktorú z dôvodu možných problémov pri výkone neodkladného opatrenia obvinená sama kontaktovala).

21.2. Generálny prokurátor konštatoval, že výsluch maloletého [REDAKOVANÉ] bol vykonaný zákonným spôsobom v zmysle § 135 ods. 1 Trestného poriadku, bol pribratý psychológ a ochrana záujmov maloletého bola zabezpečená prítomnosťou zástupcu sociálnoprávnej ochrany detí a kurately. K namietanému vykonaniu znaleckého dokazovania vyslovil, že či ide o skutočnosť dôležitú pre trestné konanie, na objasnenie ktorej sú potrebné odborné znalosti, posúdi a rozhodne orgán činný v trestnom konaní.

21.3. Pritom už z napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry vyplýva, že pre potvrdenie alebo vyvrátenie obhajoby obvinenej, že maloleté deti odmietajú stretnutia so sťažovateľom napriek tomu, že ich negatívne neovplyvňuje, bol výnimočne vypracovaný znalecký posudok (ktorým neboli zachytené znaky ovplyvňovania k negatívne postojom k sťažovateľovi). Krajská prokuratúra zároveň poukázala aj na neaktuálnosť znaleckého posudku z 11. októbra 2016.

21.4. K sťažovateľovmu nesúhlasu s hodnotením dôkazov upriamil generálny prokurátor pozornosť na zásadu voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcu z § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ako aj na zásadu náležitého zistenia skutkového stavu zahŕňajúcu objasňovanie okolností svedčiacich proti obvinenému aj v jeho prospech podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Generálny prokurátor považoval uznesenie okresnej prokuratúry za dostatočne odôvodnené a za nemajúce charakter arbitrárnosti a krajská prokuratúra sa podľa jeho názoru vysporiadala s podstatnými argumentmi sťažovateľa.

22. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého upovedomenia generálneho prokurátora (ako aj jemu predchádzajúcich uznesení nižších prokuratúr) s prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že generálny prokurátor sa návrhom sťažovateľa riadne zaoberal, ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace so zisťovaním naplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia (úmyslu obvinenej), ako aj vyvstávajúce z argumentácie prezentovanej sťažovateľom. Na rozdiel od sťažovateľa nepovažuje závery generálnej prokuratúry za zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

23. Ústavný súd sa už aj v minulosti opakovane vyjadril k sťažnostiam, v ktorých sa brojí proti nezačatiu trestného stíhania (II. ÚS 120/2018), a pripomenul, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (II. ÚS 229/2022, II. ÚS 73/2021).

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým upovedomením generálneho prokurátora a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že napadnutým postupom a uznesením generálnej prokuratúry boli porušené aj jeho základné právo podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o tomto porušení odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (keďže vo vzťahu k namietanému porušeniu týchto práv nepredložil žiadnu inú ústavnoprávnu argumentáciu). Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu práv podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práv podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a uznesením generálnej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu